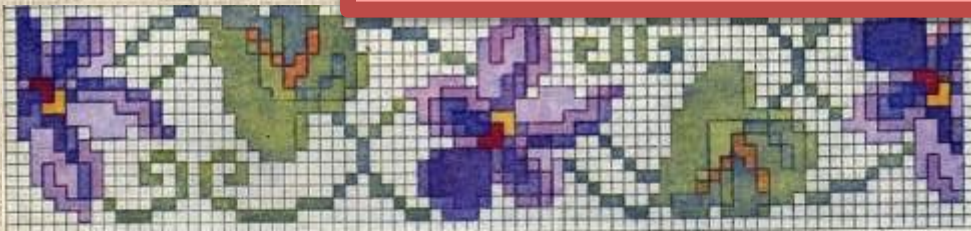

Складне речення

Складносурядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому

Складносурядним називається речення,
предикативні частини якого синтаксично
рівноправні і поєднані між собою інтонацією та
сполучниками сурядності.

*Темно-зеленії садки
дрімають вже без плоду, і тихо
гріються хатки, і верби гнуться
в воду (І. Франко).*

[ ], і [ ], і [ ].

Засоби зв'язку у складносурядному реченні

Єднальні: і, й, та (і), притому, причому, також.

Протиставні: а, але, та (але), проте, а проте, зате, однак.

Розділові : або, чи, або...або, чи...чи, то... то, чи то...чи то, не то...не то, хоч...хоч.

Інтонація

Сполучники сурядності

Розрізняй

РЕЧЕННЯ ІЗ ОДНОРІДНИМИ
ЧЛЕНАМИ

*Запахло квітами мені,
криницею живою, і
скалком сонця на стіні, і
щедрою весною (В.
Стус).*

СКЛАДНОСУРЯДНІ
РЕЧЕННЯ

*Пройшла гроза, і ніч
промчала, і знову день
шумить кругом (В.
Сосюра).*

Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення

У РЕЧЕННЯХ З ЄДНАЛЬНИМИ СПОЛУЧНИКАМИ

Одночасність дій або станів:

Повітря тремтить від спеки, і в синім мареві танцюють далекі тополі (М.Коцюбинський).

Послідовність дій або станів:

День спадає, і рожевий вечір тихою млою спускається на землю (Олександр Олесь).

Причиново - наслідкову або умовно-наслідкову залежність між діями або станами:

Орач торкнеться до чепіг руками - і нива дзвонить темним сріблом скиб (І. Нехода).

Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення

У РЕЧЕННЯХ З ПРОТИСТАВНИМИ СПОЛУЧНИКАМИ

Протиставні відношення між частинами

Багато влітку доводиться на пасіці працювати, але взимку можна відпочити сповна (Іван Багряний)

Зіставні відношення між частинами:

І потечуть веселі ріки , а озера кругом гаями проростуть, веселим птаством оживуть (Т.Шевчен

Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення

У РЕЧЕННЯХ З РОЗДІЛОВИМИ СПОЛУЧНИКАМИ

Чергування дій, явищ:

То вітер дихне, то коник в житі засюрчить (Л. Глібов).

Взаємовиключення дій, явищ:

Або не сокіл я, або спалила мені неволя крила (Леся Українка).

